

УРЕЂУЈЕ ЗМАЈ-ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ.

ГОДИНА ДРУГА

ИЗДАЈЕ ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА.

ГЛАВНИ САРАДНИК
А Б У К А З Е М.

У Н О В О М Е С А Д У
20. Фебруара 1879.

ИЗЛАЗАК И ЦЕНУ
ВИДИ НА ЗАВРШЕТКУ ЛИСТА.

Шта је мета животу ?

(По Ф. Л. Ч.)

Дању, ноћу, седи, чита, учи,
 Очи боде, јадан мозак мучи;
 Пред њим стоји Софокле и Плато,
 Он их гледа као сухо злато;
 У њих пиљи па их проучава, —
 Уверена ј' ова мудра глава,
 Да ј' наука наша мета права.

А калуђер, (не велим баш сваки)
 Он презире овај свет опаки,
 Научњака само сажаљева, —
 Он о небу, о блаженству снева.
 Поји псалме сред црквице мале
 Чита књиге, које бога хвале:
 Вера ј' мета! — тако вели кале.

А јуриста кроз пандекте вири
 И праšину с' параграфа пири.
 Параграфи све се већма гуре,
 А он онда чита jus naturae.
 Њега мучи нека стара тема,
 Он је учи све док не задрема:
 Право ј' мета, — друге мете нема!

А генерал Круцифицифаци,
 Он се бави са стари јунаци,
 Суче брке, оштри своје маче,
 Снева лунте, бомбе и картаче;
 Он се само по бедеми шета.
 Питај њега, шта ј' животу мета?
 Рат је мета! — тако он бенета.

А где тамо Чивута Исака,
 Spreма на пут синчића нејака:
 „Ево, скинко, фхоринтача фхина,

За њу кхупи сто пхакла машхина!
 Продај, кхупи, — гомилај актхива, —
 Ко је богат, тхај и барон бива!“
 Кшефт је мета! — тако вели Чива.

А трбушко, и он има брига:
 Где ће наћи њежап од кечига,
 А по томе печена пурана,
 По врх свега шиљера ваљана;
 Црна кава, — и та му не смета.
 Питај њега за цел овог света.
 Он ће рећу да је трбух мета.

Песник пева, то је њему дато,
 Грли мому, грли своје злато,
 Не брине се да л' га судба гања,
 Грли, пева, о — слободи сања.
 Питај њега милином занета,
 Питај њега шта ј' животу мета?
 — Песма, љубав и слобода света.

За песником ко се оно шуња?
 Где та то је полицајац Бруња,
 (Све му стење на лицу поштење)
 — Могли б' чути и његово мњење!
 „Шта је мета жићу нам, голубе“
 Зар не знате, ви подмукле бубе:
 Ред, покорност и језик за зубе!

А где оног шегре веселога
 Филозоф је кова самосвога;
 Где и дапас, баш кано и јуче,
 Он се само смешка и звиждуће;
 Смејукањем стоји на пикету, —
 Звиждукањем држи се на свету, —
 Тај је канда погодио мету.

Шетња по Новом Саду.

XVIII.

Wer seinen Verstand in gewissen Gelegenheiten nicht verliert, der hat auch keinen zu verlieren.

Lessing.

Даклем немачки класик и критичар каже, да ко у извесним приликама разум свој не изгуби, тај и нема разума. Такву једну „извесну прилику“ имали смо ми овде у Новом Саду у прошлу суботу. Овдашње тоциљарско друштво врло је паметно радило, што је приредило лудачко вече. Ове године и онако није било леда за тоциљање, те је бар то ваљало надокнадити тоциљањем по глаткоме патосу красних дворана код „царице Јелисавете“. Кад се човек на леду тоциља обично је зима, те зебу руке, нос хће да отпадне, образи поцрвене, а код леда изгледа као на леденом мору (само што нема северних медведа.) То је све хтело тоциљарско друштво да надокнади. И доиста и овде су нам зебле руке, те смо сви у рукавицама били; и овде је нос многим хтео да отпадне, шта више некима је доиста и отпао, особито онима, који су место целе маске узели какву носину (неки и с наочарима), те им је нос јамачно отпао, јер их после видесмо без тога носа; и овде су нам образи (од вина, од љубави и од кармина) црвени били; и овде смо видели баш у истину северне медведе (из Беча наручене). А тоциљања—у виду брзе полке, трамблана и котилона—било је такође доста. Света је било дупком пуно, више него на биралишту, кад смо посланика бирали, само што смо онда подељени, били у два табора, а овога вечера сви смо сложни и уједињени били: Срби, Немци, Чивути и Мађари, сви без разлике вере и народности били смо једно, сви смо у једном кадрили и колу играли, за једним столом пили, а удварачи су се иноверци тако исто забављали и с нашим лепим Српкињама, као што смо и ми с умиљатим иноверкињама. Само је жалост, што кад смо на лудачкој забави тако сложни, за што онда нисмо тако и у паметним стварима? За што смо поцепани ми као грађани једне вароши, при изборима, у репрезентацији, у новинарству и т. д.? Али томе није крив овај или онај народ, ова или она вера, него поједини људи, који носе на себи увек маску интригана, тирана, северног и јужног медведа и т. д. али ваљда ће већ једанпут и њихове месојеђе, њихов карневал, проћи те ће и они образину скинути морати!

Друштво је било врло весело, а сад је забава та прошла, те смо сад опет паметни.

Аб.

„Из Црвене књиге.“

25,

И кад нећеш. — У време војничке крајине, кад су капетани владали и батине цветале, рећи ће један Шајкаш другоме из другог села: „Ала ти је то Петре, код нашег капетана! Кад год оћеш батине

не фале!“ — „Е мој Јоване одговори други лала, ал код нашег и кад нећеш!“

26.

Цело теле. — Док је била војничка граница био је у неком селу у Шајкашкој један солдат-лала-који је јео за десет тотова. Једанпут ће његов капетан приповедати у друштву официрима, да он има једнога солдата, који би могао појести цело теле. Кад му официри не хтедоше веровати опклади се капетан с њима и уговоре, да се тога вечера сви искупе и да се увере. Капетан дозове солдата и каже му, да се опклади с официрима да ће он појести цело теле и запита га, има ли он поуздања. Лала се насмеши, слегне раменима и рећи ће: „Не знам господине оћу ли моћи“. Кад се увече сви искупише даду зготовити од целог телета које ћебапа, које паприкаша, печења и т. д. и лала се даде на посао. Појео је најпре ћебап, па онда паприкаш, за тим пређе и на печење. Кад је већ скоро готов био и цело теле појео а он дозове к себи капетана, те му пришапне на уво: дед' те, господине, гледајте да то теле једанпут дође, јер најешћу се којечега, па се бојим нећу моћи!“

27.

Које је чинија? — Нека позната изелица ручао на лађи таблето. Кад је дошло печење, а он браца извади скоро све печење што је било у чинији у свој тањир. Његов комшија при асталу хтеде и себи узети печења, те узе виљушку и маши се да извади печења из тањира нашег изелице. „Молим шта ћете ви, то је мој тањир!“ возрази овај. „Опростите рече комшија, а ја сам мислио да је то чинија.“

28.

Адвокат. — Браца Панта набијао себи кућу, те копајући земљу нађе неку човечију главу, у којој су сви зуби цели и јаки били, те ће браца Панта рећи неком свом комшији: „Ала су то зуби, мора бити, да је био адвокат, кад је тако зубат!“

Аб.

Враџбина.

Од како је на земљи
Турчина, Москова,
Имали су међ собом
Већ дванајет ратова.
Због ратова, верујте,
Не би било пира,
Да не беше и дванајет
Уговора мира.
Сад се може пироват'
(С маслиновом граном) —
Дванајсти је потписан, —
Шалајдалајданом!
Док је дванајет за столом,
Може се поднети,
Ал, — дође ли тринајсти:
Неко ће умрети!

Баба Слуга.

Једна седница немачког парламента.

Председник. Пошто је потврђен брњички закон, данашњу ћемо седницу држати већ под заштитом тог закона. Зато свако нека добро пази, да кроз брњицу не издлане штогод што је слободно, па би могао љуто искијати.

Липкнехт. Ја сам рад да рекнем коју реч о социјалном демократизму. —

Бизмарк (Мргоди се и намигује на председника.)

Председник. Ви сте, господине, изговорили таку реч, која само кад се изустити, повлачи за собом погодишњи затвор. Позивам послужитеље да вас тако за јаку ухватите (збива се,) да вас у ланце окују — (извршује се савесно), а брњицу да вам на устима јако стегну, да не би протестирањем или апелирањем пореметили наш свети мир. (Збива се). Сад нека вас одвуку пред суд. А ми ћемо овом лепом приликом узвикнути трипут: Хох! у здравље законодавства. (Хох! Хох! Хох!).

Фирхов. Ја немам ништа против ових мера високе владе, шта више држим да је врло целисходно што је она у својој увиђавности. . . (Бизмарк: Е где ти њега!) Разумем, — дакле, што је она у својој увиђавности. . .

Бизмарк: Господине председниче, докле ћете трпети ту очевидну поругу, која провирује из гласа говорничовог?

Председник. Ја вас опомињем да из вашег гласа изоставите, све, што би се могло тумачити као поруга! Јер иначе бога ми!

Фирхов. Опростите ми, — ја имам кивјавицу и промуко сам, зато ми ваљда глас изгледа као да је поругљив

Председник. Ако сте промукли а ви се бар потрудите да пријатним и смешењим се лицем задобијете благовољење вис. владе.

Фирхов. Али —

Председник. Нећу да чујем: али. Срећа је ваша, што вас познајемо, ко сте и какви сте. Иначе би до сада трипут извукли фуру.

Фирхов. Одустајем од речи. Ја се од данас не могу смешити, (Бизмарк: Безобразлук!). Благодарим лепо. (Бизмарк: Хоћеш ли се тако насмешити!). Имам реуматизам у лицу —

Председник. Против реуматизма најбољи је лек одседити једну недељу дана у бувари. (Даде знак. Фирхова одвуку у затвор).

Ласкер. Влада је пог. —

Председник. Одузимам вам реч.

Ласкер. А зашто?

Председник. Ви сте хтели рећи да је влада погрешила.

Ласкер. Сачувај боже! Влада је погодила прави начин, то сам хтео рећи.

Председник. Не употребљујте такве речи од којих прва половина може дати повода рђавом тумачењу. Сад можете сести. Чули смо вас већ.

Бизмарк. Висока кућо! Надам се да сте сви увидели како је благ овај нови (брњички) закон у смотрењу казни, — (тако је!) — и како је спор у својој процедури (Тако је), — колико се ту времена губи са самим удућа-

вањем на ред! (Истина! тако је!) Са таквом катилинарском господом из којих је састављена и наша као и свака друга опозиција —

(Веселост), — са таким долама и вуцибатинама — (пљескање, допадање) са таким бекријама треба друкчије поступати. Путем кратким сумарним. (Велико одушевљење). Па затим износим пред вас овај предлог:

Законски предлог.

1 §. У интересу бржа саветовања и штедње времена, одсад ће сваки министар са бичем оружан бити, кад у парламент дође.

2. §. Ко не гласа за владу, извешће се, без икаква жагора на поље, и оцениће му се, по потреби, 10 до 20 батина. После може опет ући унутра.

Председник. Ја предлажем, да се овај предлог при-
ми једногласно са акламацијом (Сви устају).

Бизмарк. Допустите ми још једну молбу. (Чујмо!) Моје порушено здравље — — —

Председник. Извините што вас прекидам, само сам хтео да се изрази наше саучешће, и знање да милостиви бог —

Бизмарк. Маните се сад тога! Други пут! као што рекох, моје порушено здравље неће ми допустити да увек лично дођем у ову високу кућу. У таквом случају послаћу мога кочијаша, да ме он заступа (Бескрајно одушевљење и одобравање). (В. Ј.)

Оправдан страх.

Покојни трговац Р. (као да га данас гледим) био је човек од старог шлога, (од тога је и умр'о). Он је имао за живота својих особености. Н. пр. мрзио је на икавштину.

Једаред понудише му неког младог Буњевца, да га прими за шегрта. Тај младић и сам је дошао и молио га „липо“ да га прими, обећавајући да ће му бити до „вика“ „виран“. Али Р. не даде се ни осолити. Неће га, па неће.

А зашто га не ћеш? питао га је један пријатељ.

Нећу га зато, што би имао с њиме увек једа. Н. пр. ако га пошљем да ми купи млека, он ће ми донети „млика“. А ја „млика“ не могу пити да ми даш целу Суботицу.

Та није то тако страшно! одговори му пријатељ.

Ајде де, то и није тако страшно! рече Р. Али ако га пошљем да ми донесе креду, он ће ми донети „криду“. Јел то страшно!!!

Ст.

Поглед на Француску.

Макмахон је сус'о,

Са свог места ус'о.

Свет весело гледа

Како Гриви седа, —

То је Седан нов

Наполеонов.

**.

К о ж и ц е.

„Темишварски Гласник“ обећава сваком свом претплатнику да ће добити бесплатно и лист за младеж „Голуб.“ — Међер у нашој литератури има и таки голубова, који излећу из враћина гнезда.

Зашто је био Роман Мирон у Бечу, то цео свет зна. Али зашто је тамо отишао Герман Немирон, то не знају ни „његови“ Ајмашани, а камо ли ко други.

Бугарска скупштина, која има да избере бугарскога краља, зато ће се држати у Трнову да се страна господа, која су бацила око на тај престо, сете да ће то бити трнова круна, која ће се избранику на главу метнути. Па ко није момак, нека седи код куће.

У Београду се вентилира питање: шта ћемо сада са црвеним крстом, кад је прошао рат? (Госпођа Милуковица вели: најбоље ће бити да се тај крст мете на њене рачуне.)

Иста госпођа вели, да су извесни новци, који су у своје време долазили из Русије, били јако смрзнути, па кад су дошли у топлију климу и у топле женске руке, наравно да су се морали мало и истопити.

О п к л а д а.

Кад се браца Влајко вратио из Париза са изложбе кући у Сомбор, приповедао је шта је све тамо видео. Између првих и најглавнијих ствари, рече он, било је једно буре, које је тако велико, да га цео Сомбор ни за годину дана не би могао испити.

Сомборци се на то нађу увређени. Зар може бити на свету тако буре, које они не би могли, не за годину, већ за један дан испити. Али браца Влајко остаје при својој речи. Е сад се мораше онклатити. И за дивно чудо Сомборци изгубише онкладу, кад им је браца Влајко рекао да је то буре било празно.

Онкладу смо изгубили, рече Г. Д., али је част спасена, јер Сомборци нити су кад пили, нити ће кад пити — из празна бурета.

С. С.

Ономадашњи пожар у Каиру.

До две буле одалиске,
У лудилу љубоморе,
Запалише у Каиру
Поткраљеве дворе.
(Тако веле вести
И новине трубе)
— Те оријенталке
Баш ватрено љубе.

т — т — т.

Србин и Мађар.

Србин. Је ли комшија, ви имате вашег сепаратног бога, који се само за вас брине, а цео остали свет, то му је шморн.

Мађар. То се зна да је тако!

Србин. Па како ти дозиваш вашег бога?

Мађар иштенем!

Србин. А како вам се он одазива.

Мађар. Бога ми, комшије у последње време баш нам се слабо одзива.

Србин. Е па да ти кажем, зашто вам се тако слабо одзива. Чуј дакле: кад ти њему кажеш „иште нем!“ он онда мисли у себи „чује глум!“

Србин. Је ли комшија, како се зове мађарски правда?

Мађар Игазшаг.

Србин. А како још?

Мађар. Та рекох ти: игазшаг.

Србин. Та то сам чуо да се зове И тако — али онда мора бити да се још како зове.

Мађар. Иди збогом комшија, ти се правиш луда.

Србин. А како се зове онај човек који је прав?

Мађар. Тај се зове игаз.

Србин. Аха — зато га и газите.

Совра.

С и т н и ц е.

(из Влументала)

1.

При првом кораку.

Над колевком, а не онда
Кад још само чека рака,
Пожелимо из свег срца:
„Нека ти је земља лака!“

2.

Спор говор.

Кад навали мисли јато
Нисам лако зборит' мог'о —
Та свака је грана тешка
Кад је на њој рода много.

1879.

III.

Не знају да се помогну.

Познато је да је почетком ове године будапештанска заједничка банка расписала стечај на 14 послужитељски места. А за ти 14 места пријавило се 200 компетената.

Ја да сам министар финансије, — вели „Б И“ — ја би се у таким приликама друкчије користио. Ја би расписано стечај на 100 места, на сто места пријавило би се најмање 1.000.000 компетената. Сваки би морао купити штемпл од 1 фр. да га на молбеницу прилепи, Па ето ти чисте хасне један милион форината — Места се, наравно, не би попунила.)

Ал бадава, кад министри немају вица.

Промуђурне мисли.

Ја не знам од куда већ траје на свету новац, кад се непрестано краде!

Зашто Мађари ипак већма нагињу Хрватима него Србима? То ће бити због икавачког наречја. Јер претеран икавац не ће рећи „Пешта“ него „Писта“, — а тиме се главна варош мађарска још већма мађаризира.

Многи људи само зато кадкад рекну истину, јер мисле да им то нико не ће веровати.

Шуторог.

Ћира. Јеси ли чуо како мађарски Чивути сада на врат на нос постају немешти. Отимају се о дипломе, као деца о шарена јаја?

Спира. Чудан је свет тај чивутски. У Србији желе да буду равни са другима, а у Мађарској се отимају само да не буду равни са другима.

Ћира. Знаш ли колико морају Турци платити Русима ратне отштете?

Спира. Колико?

Ћира. 802500000 франака.

Спира. Па могу ли то Турци платити?

Ћира. Могу, али само на свој начин. Јер они ће те цифре као и писмена читати натрашке, и онда цела сума не износи више од 5208 франака.

Спира. А ко их је то научио?

Ћира. Њихов пријатељ Borszemjanko.

Ћира. Је ли, бога ти Спира, зашто и наш патријар не поведе депутацију у Беч, као што то учини романски митрополит.

Спира. О за бога, та њега и тако некоји сумњиче, да се дугим бављењем међу Романима и сам романизирао. Па он хоће овом приликом да покаже да је чист, овејан Србин. За то неће да пристапе уз Романе.

Ћира. Е сад сам потпуно утешен.

Абуказемов календар.

Фебруар.

11. Пуковник Темел постао је министар-резидент на црногорском двору. Дакле Темел полаже темељ томе чину у Црној гори.

12. Један белетристичан лист јавља, да је добио допуштење, да може прелазити у Босну и Херцего-

вину, али нам је заборавио јавити: ко га је и каде пре тога забранио?

13. Како се проноси глас о говеђој кузи, то поп Н. неће ове године да посеје онај ланац „ринд-флајша“, него ће се — вели — задовољити са шунком, сувим месом и кобасицама. Али ако дођу трихине?

14. Један попа поји при чаши вина: „Глас господен на водах“!

15. Н-ски магистрат закључује, да се поред сваког фењера запали ноћу по једна свећа, да би се фењер видио.

16. Један члан репрезентације предлаже, да се варош од сада осветљује запаљеним бурадма од катрана.

17. Ђ. П. је постао Вук. Јер као што је Вук издао тако је и он издао — „Речник“.

18. „Стармали“ купује нов чибук, много дебљи и јачи од досадањег. Да видите сад, док почне чибукати, све ће се пушити!

19. У једним српским новинама има штампарска погрешка: место „Паришка академија,“ стоји „Иришка академија.“

20. „Стармали“ не иде више у Србију (него га пошта носи).

Красан адет.

У Америци је сад уведен красан адет, да и жене адвокатишу. Камо срећа да се то што пре и код нас уведе, то би била велика срећа за партаје. Јербо

1. Жене су једног пола са богињом правде, па се лакше споразумеју.

2. Жене мрзе на много пискарање, па би то све ишло лепо усмено и брзо.

3. Жене имају увек последњу реч.

4. Женама се увек мора дати за право.

5. Женама већ стид неће допустити да своме клијенту скину и кошуљу с леђа.

**

Бела ј'...

Бела ј', као снег и креда,

Ко паперје оно меко,

Бела ј' боја њена лица

Ко кисело млеко.

Бела ј' њива њена чела.

Њена врата, њених плећа;

Бела ј', беља од папира,

И од сира и од креча.

Бела ј' рука до рамена,

Бела ј' боја њена тела,

Бела ј' зора њених зуба,

Бела ј' она, белај' цела.

Бела ј' цела, — па још уз то

Удала би с' радо, знај!

Ко је узме: његов би ће

Цео тај

Белај.

Проводаџија.

А ђаво мене теро!

(Нешто измишљена а нешто и истинита приповетка.)

„А ђаво мене теро, да терам правду, нек је тера сам, ако му је до ње,“ тако ти ја пријане мој рекох, кад отседех месец дана у алсани.

„А зашто?“ запита ћеш ме, честити слушатељу мој.

Свако зашто има своје зато, а сада слушај па суди, и ако не рекнеш и ти прико горње: А ђаво тебе теро, тако ми моје до појаса голобраде браде, да је у овој приповетци, нешто истинито, ал већином слагано, јери тако ми брада несмеће лагати.

Дакле пре нег што почнем, треба по полицајски дати кажем, ко сам, шта сам и т. д. Ја се зovem Ђурађ, Србин сам, православне вере, 30 година стар, нежењен грк илити трговчић, а и кремер у романском (а понашки у влашком) селу, бивше границе; а догађај зби се 1875. године во Христје.

Како нам даше паорију, и ја вам оста по закону однаснокованом и нескуваном, вирилац или кмет сељански: који је, што би реко милитарац, велика звер, јер је у шаржи скоро ко бивши лаћман-штел-феркертер, оберлаћман и кнез ко капетан.

Дође ми тог года господин боктер и јави ми да сутра не фалим у сесију. „А зашто?“ запитах. „Не знам“ добих за моје некоректно питање.

Ал тако ти је то на селу, у вароши је већ бољи ред. Ту ти кмет варошки или реп-реза-тант (по српски преведено биће од прилике, да их има и у варошком већу, реп-ати тетака, које све оће да од-режу општинска права) увек црно на бело добије, шта ће се претресати и изшибати, да како мољци неби коју ствар изели, и то наравно све у дебатама; а сирома кмет сељански, тај ти унапред не зна, ни дал ће алвалука бити — као за најнужнију ствар — а камоли друге тричаве предмете о које-каким маленкостима, него с њиме поступају, као оно с неба па у ребра: Ово, па оно, оно па ово, оћете нећете, јел добро ил' није добро, и т. д. док се сви пунктови не сврше; ал после батај врата, па путању (ако је баш уска, а ти царски друм) преда се па у бирту горње чело, па с небој, и то све онако ни у крај памети, да би ти се још и тај малер — каквог алвалука, — тог дана догодити могао.

Сутра дан шта ћу, нег ајд на стражу у сесију (кам срећа ил несрећа ћорава, да не одох, не бих се наодо месец дана у кавезу) да видим и чујем шта ће бити, па да гукнем и ја коју, у каквој „генерал-илити и шпецијалним дебатама у сеоским кметовским шусима (седницама)“ налик гајде на музику; јер у тима неможеш друго ништа ни чути, већ само: ја оћу, ја нећу, тако, није тако, да, не, треба, нетреба и т. д. и то у свима скалама музикалних акорада, тако хармонично и складно, да мораш запушити ушеса — као код ма које Вагнерове композиције — јер другче оглуви брате.

Тек што ти дођох до страже, а ја ти опази силесију света, чекају капетан-солгабирова, рекоше на питање ми. „То мора нешто важно бити“, помислим, јер знадох, да солга не долази за којекакве трице (ма и од примљеног жита постале) у сесију.

Пред стражом, натрапам на двојицу од моје шарже, ди се испод дуда разговараху, ајд к њима. То морам при-

метити, да обоје беху романи, ал опет моји људи, поште-ни, самном и нуз ватру и поред воде, у шали речено, један се зваше Петар а други Ђорђе. Ја ближе к' њима, кад тамо имам шта и видети, обојица држе и глале две нове петице у рукама — сад само незнам зацело, дал беху одприлике онаке, ко што их Абуказем у „Орлу“ описа, или не; ал на сваки начин да су биле таке, јер у тој сорти 75-те године још не имасмо разних фелића, шат нас 79-та и с новом банком и с новим папирним (свуда све папир, да је мало и пенгеша) новцем у-срећи.

„Море људи што гладите ви те петице, ко шваба ке-ру“ беше мој вопрос кад им се приближих. „Хеј“ добих за одговор, „ове петице дођоше и сами незнамо како: ваљда већ знаш да ће солга данас у сесију доћи, само неверујемо, дал знаш ради чега“. „Незнам“ одговорим им ја, као и мени што рече господин боктер. „Е па кад не знаш а оно да ти кажемо. Наша два попа, (разуме се ко што већ приметих романски, а који узгред буди речено, во време ондак, беху и дејаковци) данас ћеду онако пони-зно у сесију рупити, и од кметова поред њине сесије и друге утврђене таксе и прихода, из узрока тога, што имамо доста оране општинске утрине (скоро око 1000 ла-наца) осим не оране — коју продајемо годишње под закуп па одатле наше општинске, а уједно и црквене (јер код нас нема црква особене непокретности, ко на другим мес-тима, премда они оће да располажу и финансијално с' црквом а ми несмо ради; та већ се њихова поповска финан-сијална мудрост досада доста показа т. ј. код њих је нул од нул остаје нул, нит прихода нит расхода) трошкове подмирујемо, 800 фор. сваком годишње и то на три годи-не у напред искати; па зато разумеш и солга долази, и зато смо и ми, као и с нами неколико — од прилике ма-јоритет—ове петице добили.“

Чинивши се невешт запитам: „А ко зашто да ви до-бијете зато сваки по петицу“? „Та немој се тувазда пре-чињавати, кад знамо да нас разумеш, а баш ако оћеш да знаш, а оно знај; зато да им просто вотирамо искану пла-ту“. „Е сад разумем, а ко вам људи божији, даде тај но-вац?“ „Ко? попови зацело не, већ неко други, паметног чо-века наћоше, та знаш брале, нашег касира Аћима“. Ту си Јово, помислим ја, јер кад се већ оће штогод, нетреба на таки језуитски начин бургијашити, па зато им и ја мој даљни операцијонс-план (ал не кошто неки сада за Нови-Пазар, де можемо имати и добра пазара) него за се-сију саопштим, и с њима углавим.

Звррр, ево и капетан-солге, а поче се и сесија у присуству оба двоје попа. Одма ти ту брате почне услу-жни солга онако — по примеру стари Грка или данаш-њи кремера — ораторски издалека, ово па оно, док не иза-ђе с фарбом, да је и он (из тма божији ненаведени тај-ни узрока) вољан, да се пречастнима оцима плата од-реди, и да кметовма топло препоручује његов предлог при-мити. Поче се од једаред генерал- и специјална дебата: О-ћемо, нећемо, та имају они доста сваки са сесијом, а и тако поред ма какве плате, опет морам платити погреб, венчање, крштење и т. д. а зато шта да им дамо кад сло-во никад не чујеш од њи, а овамо ишту за 52 недеље пре-дике сваки по 2000 фор. (које излази математично на олико, да се за 800 фор. ни једанпут непре-

дикује) и т. д. и т. д. Боже мој колико ти ту није пало слани и неслани, круни и ситни речи, доста да кад се солги досади он ти наредк гласаће:

Дам, недам; недам, дам, дам, дам и то тако док ти недође ред и до једног од они моји двојице другара испод дуда, и то на кмета Перу. „Дам и ја господин капетане“ рече, „ал за ово“ па руку у џеп а, с петицом на астал солги под нос, и то још знајте господине, да већина: Овај, онај, онај, овај и тако сви редом ту попару добише; а зато сад вотирају плату, јер дојуче нехте ни један, ал паметан ти је и тај касир Аћим, зна он како треба. „Е прико мој, да ти беше само стати на гледати, да виде тек сада дебату, бих вере ми запушио ушеса, очи и уста, па бегаш, јер кад видеше остали који недобише лепак — као и светина — јао и помагај.

А шта да ти кажем, како беше, доста то да је вика и ларма, од прилике, као кад би се једно двајестину новосадских пиљарица (или 10-тину-изасланика вршачке формаће и 10-тину од урошеве партаје углављива међу собно помиреније, свађале, били, по томе дакле суди: попови пак побледише, па ни беле, већ гледају преда се и ни мукајет, по пословици „ћутање је злато“. Нађе се богме солга во запаренију, ал се и знаде ископрцати, јер напоследку ни у фрштец него нареди, да та ствар дође у други бешлус, у ком и добише, (ал ми фала солги, не суделовасмо више у истом, јер нас суспендираше.); а кмет Пери ако није право нех тужи ди га митише. „А шта ја да тужим господине“ рече Пера, помало и с мојим басирањем поткрепљен, „ја сам вам јавио јавно. зашто доби петицу, од кога и каде, дакле ваше је да против касир Аћима истрагу сprovedете“ „Ако ти није право а ти ме тужи“, беше сентенција домини, узе петицу и рече да ће је општинској сиротињској каси послати (коју је из невидиша и послао) и потоме се сав бешлус распршти.

(Свршиће се.)

Три печене гуске.

Пошаље брат своје сиромашнијем брату, који је ставио у другом селу — по слуги — три гуске печене за благе дане и писмо. —

Кад је слуга одмакао у пољану, осети он врло пријатан мирис из свежња ког је носио. Љубопитан шта је у њему, раскопа малко прстом свежањ, па кад је радостан опазио печење, рече: „Ух! та само ћу коштати! „Тако понављајући коштање прилично ровашу гуску. Па да неби предао госи осакаћену гуску, наклопи се и поједе сву. —

Кад је стига на одређено место, преда свежањ с писмом господару у руке, па се окрене да иде. — А господар га за рукав, „та чекај мало, куд си наг'о, имаш кад, седи па се одмори, напиј се мало мученице и загризи малко лепца. —

Слуга не имаде куд, стегну срце и остаде да чека. . . .

„Стармали“ излази 10., 20 и последњег дана у сваком месецу.

Годишња цена 4 ф. погодишња 2 ф. на 3 месеца 1 ф. Србију, Црну Гору, Босну и Херцеговину на целу годину 50 гр., на по године 25 гр. на 3 месеца 13 гр. чар.

Отвори господар свежак, у ком гуске бежу и види две печене гуске, усне му показаше знак радости; отвори писмо — чита га — преврће га — размеће сважањ — броји прстом а врти главом. —

Господар (слуги). Овде мени брат пише да ми шаље три гуске. . . .

Слуга (брзо) Три, да.

Господар: Ал ево у свежњу има само две!

Слуга: Па две, да!

Господар. Та није то море — две да — него он мени пише „шаљем ти три гуске. . . .

Слуга. Па три да. . .

Господар. Опет он — па три да — ал ето видиш да нема више од две. . . .

Слуга: па две да

Господар. Ех, беначе, та ти мене баш ни мало не разумеш — оди овамо. —

Уведе га у собу, дозове жену — седну сви троје око стола. . .

Господар. Кад ме већ друкчије не можеш разумети а оно ћу ти ев' овако растумачити. Дакле на пример, да је мени брат послао само једну гуску. . . .

Слуга. (брзо) Да, да, вама само једну

Господар. А мојој жени једну. . .

Слуга. Јест, јест и њој само једну.

Господар. А на пример и теби једну. . . .

Слуга (брзо) Е ја сам моју већ појео!!

С. Гл.

Једна сцена из школе.

(Догодило се лане у Шапцу.)

Било је то у месецу јуну, кад ће се скоро завршити школска година. Професор Н. Н. шета се по школи и пипајући комад жута шећера прегледа тефтер, да види имали још кога, који није добио батина. И акурат, нађе једног, који се измакао том одличју.

Професор. Милисаве море, та ти ниси добио батина ове целе године.

Милисав. Хвала богу, господине, нисам!

Професор. Е па, чедо моје, хајде лези!

Милисав. А зашто, господине, кад нисам крив?

Професор. Кад ниси крив, а ти драги сине, лези мени за љубав. Зар ти ниси вољан мени, твој професору, учинити ту љубав.

Милисав. Ал то није право.

Професор. Ајде лези само, па ћу ти дати грумен жута шећера.

Милисав. А колико ћу батина добити?

Професор. Голубе мој, добићеш десет.

Милисав. Та то је много господине, доста ће бити и пет.

Професор. Ај, ај, ај! Милисаве! Ала си ципија!

П. А. Ф.

Писма и све што се тиче уредништва, некасе шиле на адресу Др. Илије Огњановића у Новоме Саду, а коме је наручије Дру Јовану Јовановићу Змају у Београд. Предплату пак и огласе, ваља слати на штампарију А. Пајевића у Нови Сад. Цена је огласима 5 новч. од једне врсте.

Новије књиге.

(Под овим насловом навестићемо сваку књигу, која се уредништву тога ради припошље.)

Повртарство за школу и народ. Написао Др. Радић. Са 5 табака бојадисаних слика и 174 дрвореза у слогу. Панчево. Штампарија браће Јовановића. Стоји 3 фр.

Како се чува и негује здравље женскиња и мале деце. За народ написао Др. Љуб. Радивојевић. У Н Саду. Издање штампарије А. Пајевића, цена 20 новч.

Хиљаду и једна ноћ. Арапске приповетке. Свеска I. у Бечу. Наклада К. Мандровића. Цена 15 новч.

КЊИЖЕВНОСТ.

САД БАШ ИЗ ШТАМПЕ ИЗАЂЕ СВЕСКА ПРВА

МЕВАНИЈА

сав дојакошњи књижевни рад у песми и прози

ЗМАЈ-ЈОВАНА ЈОВАНОВИЋА.

П. т. претплатницима који нам новац у напред послаше за цело дело, — или бар за прве две свеске — посласмо им већ ову прву свеску без оклевања.

Претплатници који за цело дело платише добијају одмах са овом свеском изабране премије.

П. т. предбројнике пак који се без новца јавише, — молимо да нам сад пошљу, како је коме згодније. Новац ил за цело дело (и онда добијају назначене премије на дар) ил бар новац за прве две свеске, јер поруке њихове само тако повољно им извршити можемо.

Књижарама и скупљачима претплатника дајемо сваки 11 екземпляр са премијом на дар. У Новом Саду, на Сретеније 1879.

Српски књижари и књигопродавци

Браћа М. Поповићи.

РЕД ПЛОВИДБЕ

ПУТНИЧКИХ ПАРОБРОДА.

од 17. фебр. (1. марта) почињући до даље наредбе:

Из Новог Сада у Тител, Земун и Оршаву средом и суботом у пола 5 сахата по подне.

Из Новог Сада у Пешту, понедељником и петком у пола 11 сахата пре подне.

У Новом Саду 16. (28.) фебр. 1879.

Отправништво.

КЊИГЕ ЗА ШКОЛУ И НАРОД.

ПОЧЕТНИЦЕ ПРИРОДНИХ НАУКА

излазе једна за другом овим редом:

1. Хемија од Х. К. Роскоје, професора хемије у Манчестру. Српски превод од Стевана В. Поповића, шк. референта. Са 36 слика, укорићена 50 новч.

2. Физика од Балфур Стеварта, професора физике у Манчестру. Српски превод од Стевана В. Поповића, школ. референта. Са 48 слика укорићена. 50 новч.

3. Астрономија од Н. Локиера, члана кр. друштва у Лондону. Српски превод од дра Ђорђа Натшевића глав. школ. референта. Са 47 слика, укорићена. 50 новч.

4. Физикална географија од А. Гејкије, професора геологије у Единбургу. Српски превод од Лазе Пачуа, ур. „Страже“. Са 40 слика, укорићена, 50 н.

5. Геологија од А. Гејкије, проф. геологије у Единбургу. Српски превод од Л. Пачуа, уредника „Страже“. Са 40 слика, укорићена, 50 новч.

6. Зоологија од О. Смита, професора зоологије у Страсбургу. Српски превод од Владана Арсенијевића, професора српске учитељске школе у Г. Карловцу. Са 45 слика, укорићена. 50 новч.

7. Ботаника од Х. А. де Бари, професора ботанике у Страсбургу. Српски превод од Владана Арсенијевића, проф. срп. учит. школе у Г. Карловцу. Са 45 слика, укорићена, 50 н.

Претплатна цена на свих 7 књига стоји само 3 фор. за Аустро-угарску, а за Србију и друге крајеве српске 35 гроша или 6 гроша поједина свеска.

Низ ових књига изићи ће у току ове године 1879.

Наруџбине из Аустро-Угарске шиљу се на потписану штампарију, а оне из Србије на књижару В. Валожића у Београду.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА,

као издавач „Књига за школу и за народ“

Штампарија А. Пајевића у Новом Саду

продаје са свога стоваришта:

Буквар за српске основне школе	20 нов.
Упутство уз буквар за основне школе — —	10 нов.
Мала катавасија — — — — —	20 нов.
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама — — — — —	10 нов.
Дисциплинарна правила за учитеље српских основних школа — — — — —	10 нов.
„Здравље и напредак наше деце“, за народ написао Др. Милан Јовановић Багут — —	60 нов.
О дифтеритичној вратобољи, за српске матере написао др. И. Огњановић — — — — —	20 нов.
Индустрија и њени чиниоци у Србији, написао Драгутин С. Милутиновић — — — — —	20 нов.
Русија и балканско питање — — — — —	40 „
Мала библиотека свеска I. — — — — —	10 „
„ — — — — — II. — — — — —	10 „
„ — — — — — III. „Новина“ I. — — — — —	60 „
„ — — — — — IV. „Новина“ II. — — — — —	80 „
„Илустрована ратна Кроника“, седам свезака, 29 табака са 104 слике, у меком повезу	3 фор.
Исто у лепим тврдим корицама — — — — —	4 фор.
Очеви и деца, роман од Ивана Тургенјева	60 „
Из природе, чланци за старо и младо — — — — —	20 „
Како ваља ђубрити — — — — —	20 новч.
Нове метарске мере — — — — —	10 „
Мала Лазарица, песме за народ књ. I. са сликом кнеза Николe — — — — —	10 „
Поријекло Зимонића породице и поп-Богдан Зимонић, са верним ликом попа-Богдана	20 „
Како се чува и негује здравље женскиња и мале деце од др. Љ. Радивојевића — — — — —	20 „
Наставни план за срп. нар. учитеље — — — — —	20 „
Увео листак, приповетка — — — — —	40 „
Српски рјечник за кованције — — — — —	10 „
Херцеговачко робље од Чермака мање слике	40 „
„ — — — — — веће слике	80 „

(на прописаној хартији) за рођење, венчање, и умрле, као и изводи из истих протокола могу се добити како на поједини табак, тако и на књиге, по жељи укорићене и у лепим, тврдим корицама, а по најједнију цену.

Матрикуларних протокола